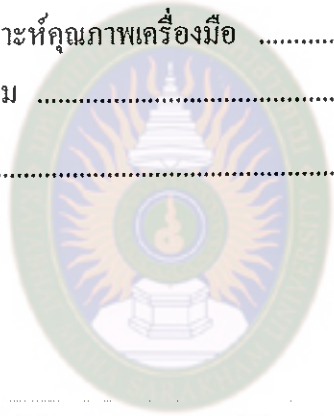

สารบัญ

	หน้า
หัวเรื่อง	
บทคัดย่อ	ก
ABSTRACT	ค
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	ญ
สารบัญแผนภาพ	ฎ
สารบัญภาพภาคผนวก	ฏ
สารบัญตารางภาคผนวก	ฒ
บทที่ 1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
คำถามการวิจัย	5
วัตถุประสงค์การวิจัย	5
สมมติฐานการวิจัย	5
ขอบเขตการวิจัย	6
ระยะเวลาดำเนินงาน	7
นิยามศัพท์เฉพาะ	7
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	10
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	11
โครงสร้างหลักสูตรแกนกลาง	12
แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร	34
ความหมายของหลักสูตร โดยทั่วไป	34
การพัฒนาหลักสูตร โดยทั่วไป	37
แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น	75
ความหมายของหลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น	77
การพัฒนาหลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น	78
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	111

หัวเรื่อง	หน้า
กรอบแนวคิดในการวิจัย	129
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	130
ระยะที่ 1 สำรวจความต้องการของสถานศึกษาที่ต้องการหลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นของจังหวัดกาฬสินธุ์	130
ระยะที่ 2 พัฒนาหลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ของจังหวัดกาฬสินธุ์	134
ระยะที่ 3 ทดลองใช้และประเมินผลการใช้หลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นของจังหวัดกาฬสินธุ์	135
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	148
ระยะที่ 1 ผลการสำรวจความต้องการของสถานศึกษาที่ต้องการหลักสูตรสาระการเรียนรู้ ท้องถิ่นสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นของจังหวัดกาฬสินธุ์	148
ระยะที่ 2 ผลการพัฒนาหลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ตอนต้นของจังหวัดกาฬสินธุ์	151
ระยะที่ 3 ผลการทดลองใช้และประเมินผลการใช้หลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นของจังหวัดกาฬสินธุ์	166
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	179
วัตถุประสงค์การวิจัย	179
สมมุติฐานการวิจัย	179
สรุปผลการวิจัย	180
อภิปรายผล	183
ข้อเสนอแนะ	191
บรรณานุกรม	194
ภาคผนวก	204
ภาคผนวก ก หนังสือขออนุญาตเก็บข้อมูล หนังสือขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ เครื่องมือแบบสอบถามเพื่อการวิจัยและหนังสือขอเชิญเข้าร่วมวิพากษ์หลักสูตร สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น	205
ภาคผนวก ข แบบสอบถาม	217

หัวเรื่อง	หน้า
ภาคผนวก ค หลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ของจังหวัดกาฬสินธุ์	223
ภาคผนวก ง แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นของจังหวัดกาฬสินธุ์	230
ภาคผนวก จ แบบทดสอบวัดเจตคติหลังเรียนสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ของจังหวัดกาฬสินธุ์	246
ภาคผนวก ฉ แบบทดสอบวัดทักษะปฏิบัติก่อนเรียนและหลังเรียนสำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นของจังหวัดกาฬสินธุ์	254
ภาคผนวก ช ค่าดัชนีความสอดคล้อง(ค่า IOC) ของผู้เชี่ยวชาญ	259
ภาคผนวก ซ ผลการวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือ	263
ภาคผนวก ฌ ภาพกิจกรรม	267
ประวัติผู้วิจัย	273

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1	โครงสร้างเวลาเรียนหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 20
2	การสร้างหลักสูตรทั่ว ๆ ไป ได้มีผู้รู้หลาย ๆ ท่านได้ให้ข้อคิดในการสร้าง หลักสูตรในแต่ละมิติ ผู้วิจัยสรุปเป็นภาพรวม 73
3	การพัฒนาหลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น ได้มีผู้รู้หลาย ๆ ท่านได้ให้ข้อคิด ในการพัฒนาหลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นในแต่ละมิติ 109
4	แสดงร้อยละของข้อมูลสถานภาพทั่วไป 148
5	แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความต้องการหลักสูตรสาระ การเรียนรู้ ท้องถิ่นสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นของจังหวัดกาฬสินธุ์ ของกลุ่มตัวอย่าง 150
6	ตารางการฝึกอบรมหลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นสำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นของจังหวัดกาฬสินธุ์ 168
7	ผลการทดสอบคะแนนก่อนเรียนและคะแนนหลังเรียน นักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของจังหวัดกาฬสินธุ์ โรงเรียนบ้านลาดวิทยาเสริม ตำบลหลักเมือง อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ 1708 ผลการทดสอบคะแนน ก่อนเรียนและคะแนนหลังเรียน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ของจังหวัดกาฬสินธุ์ โรงเรียนบ้านลาดวิทยาเสริม ตำบลหลักเมือง อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ 171
8	ผลการทดสอบคะแนนก่อนเรียนและคะแนนหลังเรียน นักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ของจังหวัดกาฬสินธุ์ โรงเรียนบ้านลาดวิทยาเสริม ตำบลหลักเมือง อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ 171
9	ผลการทดสอบคะแนนก่อนเรียนและคะแนนหลังเรียน นักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 3 ของจังหวัดกาฬสินธุ์ โรงเรียนบ้านลาดวิทยาเสริม ตำบลหลักเมือง อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ 172

10	ผลการทดสอบความรู้ (Knowledge) คะแนนก่อนเรียนและคะแนนหลังเรียน ของหลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านลาดวิทยาเสริม ตำบลหลักเมือง อำเภออมลาลัย จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยใช้สถิติของวิลค็อกซัน The Wilcoxon Matched – Pairs Signed – Rank Test	173
11	ผลการวัดทักษะปฏิบัติ (Skill) คะแนนก่อนเรียนและคะแนนหลังเรียนของ หลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านลาดวิทยาเสริม ตำบลหลักเมือง อำเภออมลาลัย จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยใช้สถิติของวิลค็อกซัน The Wilcoxon Matched – Pairs Signed – Rank Test	174
12	ผลการวัดเจตคติ (Attitude) คะแนนหลังเรียนของหลักสูตรสาระการเรียนรู้ ท้องถิ่น สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านลาดวิทยาเสริม ตำบลหลักเมือง อำเภออมลาลัย จังหวัดกาฬสินธุ์	174
13	ผลการทดสอบความรู้ (Knowledge) คะแนนก่อนเรียนและคะแนนหลังเรียนของ หลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านลาดวิทยาเสริม ตำบลหลักเมือง อำเภออมลาลัย จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยใช้สถิติของวิลค็อกซัน The Wilcoxon Matched – Pairs Signed – Rank Test	175
14	ผลการวัดทักษะปฏิบัติ (Skill) คะแนนก่อนเรียนและคะแนนหลังเรียนของ หลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านลาดวิทยาเสริม ตำบลหลักเมือง อำเภออมลาลัย จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยใช้สถิติของวิลค็อกซัน The Wilcoxon Matched – Pairs Signed – Rank Test	175
15	ผลการวัดเจตคติ (Attitude) คะแนนหลังเรียนของหลักสูตรสาระการเรียนรู้ ท้องถิ่น สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านลาดวิทยาเสริม ตำบลหลักเมือง อำเภออมลาลัย จังหวัดกาฬสินธุ์	176

16	ผลการทดสอบความรู้ (Knowledge) คะแนนก่อนเรียนและคะแนนหลังเรียน ของหลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านลาดวิทยาเสริม ตำบลหลักเมือง อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยใช้สถิติของวิลค็อกซัน The Wilcoxon Matched – Pairs Signed – Rank Test	176
17	ผลการวัดทักษะปฏิบัติ (Skill) คะแนนก่อนเรียนและคะแนนหลังเรียนของ หลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านลาดวิทยาเสริม ตำบลหลักเมือง อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยใช้สถิติของวิลค็อกซัน The Wilcoxon Matched – Pairs Signed – Rank Test	177
18	ผลการวัดเจตคติ (Attitude) คะแนนหลังเรียนของหลักสูตรสาระการเรียนรู้ ท้องถิ่น สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านลาดวิทยาเสริม ตำบลหลักเมือง อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์	177

สารบัญแผนภาพ

แผนภาพที่	หน้า
1 แสดงรูปแบบสาระการเรียนรู้	18
2 แสดงรูปแบบคุณภาพผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน	19
3 แสดงรูปแบบของกระบวนการวางแผนหลักสูตร36	
4 แสดงสัดส่วนเวลาในการจัดสาระการเรียนรู้พื้นฐานในแต่ละช่วงชั้น	51
5 แสดงสัดส่วนเวลาการจัดสาระการเรียนรู้เพิ่มเติมในแต่ละช่วงชั้น	51
6 แสดงรูปแบบตรวจสอบความสมดุลและสอดคล้องระหว่างขั้นตอนการพัฒนา หลักสูตร	63
7 รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรด้วยวิธีการวางแผนอย่างเป็นระบบ	64
8 แสดงรูปแบบการระบุข้อมูลป้อนกลับเพื่อนำมาใช้ในการปรับปรุงหลักสูตร	66
9 แสดงความสัมพันธ์ของระบบการพัฒนาหลักสูตร	69
10 แสดงแผนภูมิความสัมพันธ์ระหว่างหลักสูตรแกนกลางกับหลักสูตรท้องถิ่น ของนิคม ชมภูหลวง (2542 : 13)	76
11 แสดงขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตรระดับท้องถิ่นของ นิคม ชมภูหลวง (2542 : 56)	81
12 แสดงแผนภูมิกระบวนการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น ของวิชัย ประสิทธิ์วุฒิเวชช์ (2542 : 153)	85
13 กระบวนการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นเชิงระบบ	108
14 กรอบแนวคิดการวิจัย การพัฒนาหลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นสำหรับ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นของจังหวัดกาฬสินธุ์	129
15 สรุปขั้นตอนการวิจัยการพัฒนาหลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นสำหรับ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นของจังหวัดกาฬสินธุ์	147
16 แสดงขอบข่ายเนื้อหา การจัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับหลักสูตรสาระ การเรียนรู้ ท้องถิ่นเมืองกาฬสินธุ์	166

สารบัญภาพภาคผนวก

ภาพภาคผนวกที่

หน้า

- 1 ภาพประกอบกิจกรรมการทำ Focus Group Discussion ครั้งที่ 1 การร่วมแสดงความคิดเห็นการพัฒนาหลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นของจังหวัดกาฬสินธุ์ วันพุธที่ 7 กรกฎาคม พ.ศ. 2553 ณ หอประชุม โรงเรียนบ้านลาดวิทยาเสริมตำบลหลักเมือง อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ 268
- 2 ภาพประกอบกิจกรรมในการร่างหลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นของจังหวัดกาฬสินธุ์ วันพุธที่ 7 กรกฎาคม พ.ศ. 2553 ณ หอประชุม โรงเรียนบ้านลาดวิทยาเสริม ตำบลหลักเมือง อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ 269
- 3 รูปภาพประกอบกิจกรรมการวิพากษ์หลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นของจังหวัดกาฬสินธุ์ วันอังคารที่ 28 กันยายน พ.ศ. 2553 ครั้งที่ 2 ณ ห้องประชุม 321 ชั้น 2 อาคารมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม 270
- 4 รูปภาพประกอบกิจกรรมการวิพากษ์หลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นของจังหวัดกาฬสินธุ์ วันอังคารที่ 28 กันยายน พ.ศ. 2553 ครั้งที่ 2 ณ ห้องประชุม 321 ชั้น 2 อาคารมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม 271
- 5 รูปภาพประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนกับนักเรียน โรงเรียน บ้านลาดวิทยาเสริม ตำบลหลักเมือง อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ ซึ่งเป็นโรงเรียนเป้าหมาย โดยได้ย้คนักเรียนเป็นศูนย์กลางและสำคัญที่สุดวันจันทร์ที่ 27 ธันวาคม พ.ศ. 2553 272

สารบัญตารางภาคผนวก

ตารางภาคผนวกที่	หน้า
1 ผลค่าเฉลี่ยดัชนีความสอดคล้องระหว่างรายการแบบสอบถาม (Questionnaire) กับกรอบความต้องการหลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ของจังหวัดกาฬสินธุ์ โดย ผู้เชี่ยวชาญ	260
2 ผลการประเมินความสอดคล้องของหลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นของจังหวัดกาฬสินธุ์ โดย ผู้เชี่ยวชาญ	261
3 แสดงผลการวิเคราะห์เครื่องมือ (ข้อสอบ) ค่าความยากง่ายรายข้อ ค่า อำนาจจำแนกรายข้อ และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ	264
4 แสดงผลการวิเคราะห์เครื่องมือ (ทักษะปฏิบัติ) ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ ค่าความเชื่อมั่น ทั้งฉบับ	265
5 แสดงผลการวิเคราะห์เครื่องมือ (เจตคติ) ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ ค่า ความเชื่อมั่นทั้งฉบับ	266